

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Mr. Rektor, Professor F. Dahl
Beretning R. 7 S.

om

det kgl. Vajsenhus

1893.

F. Dahl.
Fra Prof.
15-9-93.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. H. Schultz

1893.

Statens pædagogiske Studiosamling
København V.

Beretning

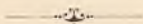
om

det kgl. Vajsenhus

1893.

Ved

Ch. Gandrup,
Forstander og Inspektør.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. H. Schultz.

1893.

Direktørerne ere:

- Hr. Højesteretsadvokat C. C. V. Liebe (SK. DM.).
Hr. Biskop, Ordens-Biskop, Dr. theol. & phil. B. J. Fog (SK. DM.).
Hr. Etatsraad, Grosserer S. V. Isberg (R. DM.).

Kuratorerne ere:

- Hr. Kammerherre, Professor, Bygningsinspektør F. Meldahl (C. DM.).
Hr. Boghandler Jacob Hegel.
Hr. Generalkonsul J. Holmblad (R. DM.).

Skolens normale Elevantal er 235 Børn, Drengene og Piger tilsammen; de ere dels forældreløse (Vajser), dels faderløse. De forældreløses Antal er for Tiden 120, som delvis opdrages paa Stiftelsens Bekostning og have fri Skolegang i Vajsenhusets Skole; de faderløse have kun fri Skolegang. Som Regel optages kun ægte fødte Børn, „dog kan Vajsenhuset undtagelsesvis og under særlige Omstændigheder antage sig uægte Børn“. Til at komme i Betragtning ved Besættelsen af Pladserne for forældreløse Børn udfordres i øvrigt ifølge Vajsenhusets Fundats og Anordning:

- 1) at Børnenes Forældre begge ere døde, at de efter disse ikke have arvet eller hos Slægtninge og Venner nyde saa meget, at de deraf kunne til Nødtørftighed underholdes;

- 2) at de have naaet en Alder af 5 à 6 Aar;
- 3) at de ere fødte i Kongens Riger og Lande, samt
- 4) at de ikke ere beheftede med smitsom Sygdom eller formedelst Legemssvagthed ere ubekvemme til Arbejde.

De forældreløse Børn, der optages i Vajsenhuset, bo ikke paa selve Stiftelsen, men anbringes hos Plejeforældre i Kjøbenhavn, helst hos Slægtninge; de fuldstændig hjemløse Børn uden al Forbindelse med Slægt eller Venner anbringes i de af Vajsenhuset selv oprettede Plejehjem, hvor det normale Antal Børn er 6.

De udgaaede Elever — og da navnlig Vajserne — stræber Vajsenhuset efter Evne, og saa vidt dets Midler strække, at uddanne i forskellige Retninger og anbringe i gode Stillinger.

Af konfirmerede Drengene ere saaledes i Aarets Løb 2 anbragte i Købmandslære, 6 ved Haandværk, 5 ved Handel, 2 paa Kontor, 2 i Smedelære; 1 tog Præliminæreksamen, 1 har faaet Tjeneste paa Landet.

Af konfirmerede Piger ere 4 anbragte i Tjeneste, 4 i Hjemmet, 5 som Kassererske og Bogholder-sker, 2 som private Lærerinder; 4 lærte Skræddersyning, 1 Modepynt, 1 tog Præliminæreksamen, 1 rejst til Amerika til Slægtninge.

For at holde Forbindelsen mellem Skolen og de forhenværende Disciple levende, indbydes af og til disse gennem Vajsenhusianerforeningen „Det gode Minde“ til i Vinterens Løb at samles paa Vajsenhuset, hvor der da ved velvillig Assistance holdes Foredrag af belærende Natur, Oplæsninger af de bedste Digterværker samt musikalske Aftenunderholdninger. Derved udvikles Kammeratskabet i god Retning inderligere mellem gamle og unge Kammerater, derved holdes de unge borte fra meget, som ellers kunde drage Sans og Tanke i daarlig Retning, derved knyttes de fastere til deres gamle Hjem og Skole og slippe ikke

Forstanderen ganske af Syne. Dette har saa meget større Betydning for Elever fra Vajsenhuset, som disse saare ofte mangle al anden Tilknytning i Livet og ellers let kunde tynges af Følelsen af at høre til „de hjemløse“.

For de ældste af vore Drengene har „Selskabet for Naturlærens Udbredelse“ atter i Aar velvilligst aabnet Adgangen til polyteknisk Anstalt, hvor der 2 Gange om Ugen, Tirsdag og Fredag fra Kl. 7—8, holdes oplysende Foredrag med Eksperimenter for unge Mennesker. Der er overladt os 20 Adgangskort.

Musikskolen for Drengene, der blev oprettet d. 1. Oktober 1890, ledes af Hr. Musiker Bentzen og Hr. Musiker E. Prehn. Der undervises for Tiden 32 Drengene i alt: 24 i Violinspil, 4 i Violoncel og 4 i Bratsch. Ved Oprettelsen af denne Skole har man haft til Hensigt dels at give Børnene Smag for at anvende deres Fritid paa en smuk og ædel Maade, dels muligvis, hvor der hos en eller anden maatte være større musikalsk Anlæg, at udvikle dette, saa at Undervisningen kunde blive en frugtbringende Forskole til videre Uddannelse og praktisk Udnyttelse i Livet.

Med Skolen er der forbundet særlige Haandgerningsskoler for Drengene og Piger. Undervisningen deri er lagt midt ind i Skoletiden for at bringe sund Afveksling og styrke Kræfterne.

Haandgerningsskolen for Drengene bestaar af 2 Afdelinger: en Snedker- og Drejerskole og en Bogbinderskole. De 3 øverste Drengeklasse deltage i denne Fag-Undervisning. I Snedker- og Drejerskolen, der ledes af Hr. Carl Larsen, forarbejdes alle de Træsager og Brugsgenstande, Skolelivet kræver, ligesom alle Reparationer af disse og af Værktøjet

udføres der; ogsaa Julegaver til Vajsenhusets Juletræ, saasom: Slæder, Vogne, Reoler, Bogskabe o. a. blive ligeledes forfærdigede her.

I Bogbinderskolen, der ledes af Hr. Bogbindermester Andersen, udføres alt, hvad der hører ind under Faget, saaledes laves der alle de Skrive- og Stilebøger, der bruges i Skolen. Ved Siden deraf udvikles Børnenes Opfindsomhed og Fingernemhed ved alle Slags Papparbejder: Syæsker, Skoletasker o. a. Alle saadanne Arbejder anvendes ligeledes til Gaver ved Vajsenhusets Juletræ.

Haandgerningsskolen for Pigerne er ligeledes delt i 2 Afdelinger: een for Linnedsyning og Strømpestriking og een for Skræddersyning.

I Linnedsyskolen, der ledes af Frk. Krarup og Frk. Ditlevsen, sys alt Linned til Børnenes Konfirmation, ligesom ogsaa en ikke ubetydelig Del, der bortgives i Aarets Løb til de trængende blandt Børnene. Hovedsagen er Linnedsyning, men ved Siden deraf gives der de dygtigste Elever Lejlighed til at udvikle andre Færdigheder, saasom Mønsterstriking, Broderi o. a., dog kun som Belønning for Flid og til Opmuntring for de gode Evner.

Skræddersyskolen ledes af Frk. M. Holm; i den syes alle Pigernes Konfirmationskjoler samt de ikke faa Kjoler, der bortgives i Aarets Løb til Børnene.

Da Strandbadningen om Sommeren har maattet ophøre paa Grund af Badeanstalternes Forlæggelse til Svanemøllebugten, hvorved Vejen blev for lang for Børnene, har Direktionen ladet indrette tempererede Brusebade i Bygningen, saa at nu baade Drengene og Pigerne fremtidig faa ugentlige Bade paa Skolen. Ligeledes har Direktionen ladet indlægge et Varme- og Ventilationsapparat i Gymnastiksalen, for at denne kunde blive betryggende i sanitær Henseende. Disse

meget omfattende Byggearbejder ere under Hr. Kammerherre, Prof. Meldahls Overledelse og -tilsyn blevne udførte af Hr. Stadsingeniør Ambt og Hr. Kammerraad, Slotsforvalter Zeltner, Vajsenhusets Arkitekt.

I Aarets Løb er en faderløs Pige, Alma Thiemann, afgaaet ved Døden af Difteritis.

Ved sidste Eksamen deltog velvilligst følgende fremmede Censorer i Bedømmelsen:

Hr. Pastor Prior, R. af D.,
 Hr. Tegnælærer Nielsen,
 Frk. J. Vallentin,
 Frk. M. Winther,
 Frk. Hoffmann,
 Hr. cand. theol. Nielsen,
 Eksam. Lærerinde Fru With,
 Eksam. Lærerinde Fru Jørgensen,
 Hr. stud. theol. Forum,
 Hr. Skoleinspektør, Overlærer Hoffmann,
 Hr. stud. mag. Brix,
 Frk. cand. polyt. Christensen,
 Hr. eksam. polyt. Ottesen,
 Hr. fhv. Operasanger, Sløjdlærer Hartmann,
 Hr. Krigsassessor C. Hansen, Dbmd.,
 Hr. Organist Attrup.

Stiftelsesfesten afholdtes den 10. Oktober paa sædvanlig Maade, idet Hs. Højærværdighed, Hr. Biskop, Dr. theol. & phil. B. J. Fog holdt Festtalen og uddelte Præmierne ved Formiddagshøjtiden. Den 11. om Aftenen holdtes Festen for Børnene med Dans, Leg og Sang.

Julefesten fejredes den 28. December. Til Juletræet havde D'Hrr. Forlagsboghandlere Jacob Hegel og Th. Lind med sædvanlig Gavnildhed skænket en Del gode Bøger.

Skolens Skovtur fandt Sted den 23. Juni med samtlige Børn af de 3 øverste Dreng- og Pigeklasser og gik denne Gang til Eremitagen.

De 2 laveste Dreng- og Pigeklasser besøgte den zoologiske Have den 29. August.

De 3 øverste Dreng- og Pigeklasser besøgte For-aarsudstillingen paa Charlottenborg den 22. Maj.

Den 27. Maj var hele Skolen i Dagmar-teatret efter Indbydelse af Teatrets Direktør, Hr. Professor C. Riis-Knudsen i Anledning af Deres Majestæters Guld-bryllupsfest. Senere har Professoren 2 Gange vist os den store Velvilje at indbyde de øverste Klasser tillige-med samtlige Lærere og Lærerinder til at overvære Opførelsen af „Götz v. Berlichingen“ i hans Teater.

86 af Skolebørnene fik fri Rejse til deres forskellige Opholdssteder i Sommerferien ved de os vel-villigst tilstaaede Rejsebilletter.

Skoledagenes Antal har været 235.

Stiftelsens Læge (ansat 1875) er Dr. med. J. Lehmann, Dekanus i det kgl. Sundhedskollegium, R. og Dbm. To Gange om Ugen — Onsdag og Lørdag fra 1—2 — har han Konsultation her paa Skolen, og i alvorligere Tilfælde tilser han Børnene i Hjemmet. Hvert Aar tilstiller han Direktionen en Indberetning om Sundhedstilstanden paa Stiftelsen med en vedlagt Tabel over de Børn, der have været syge, og de Sygdomstilfælde, hvoraf de have lidt. Her hidsættes Indberetningen for 1891—92:

Skoleaaret 1891—92 har frembudt en noget større Sygelighed mellem Vajsenhusets Elever end i de nær-

mest foregaaende Aar, idet lidt over $\frac{1}{3}$ af disse (39 %) have været under Behandling for saadanne Sygdomme, der kunne betragtes som et Udtryk for den opvoksende Ungdoms Helbredstilstand: Blegspot, Blodmangel, Kjertelsyge, gentagne og langvarige Brystkatarrher, Hovedpine og enkelte andre Sygdomme. Jeg maa dog herved som ved tidligere Lejligheder minde om, at man ikke kan andet end vente en større Sygelighed hos Vajsenhusets Elever end hos andre Skolebørn, idet deres Forældre eller (for de faderløse Børns Vedkommende) i alt Fald deres Fædre ere døde i en yngre Alder og derfor med en vis Sandsynlighed i et ikke ringe Forhold døde af Sygdomme, der kunne nedarves paa Børnene eller dog under alle Omstændigheder kunne give disse en svagelig Konstitution, en ringere Modstandskraft i Arv; om en ikke ringe Del af Forældrene vides det sikkert, at de ere døde af Lungesvindstot. Som sædvanligt have Pigerne frembudt en større Sygelighed (55 %) end Drengene (20 %), ligesom ogsaa Sygeligheden har været noget større mellem Vajserne (42 %) end mellem de faderløse (33 %).

For Pigerens Vedkommende har Sygeligheden som sædvanligt været størst i 4de (85 %) og 3dje (61 %) Klasse; ogsaa i 5te Klasse har den i dette Skoleaar holdt sig høj (60 %), medens den i 1ste og 2den Klasse har været omtrent som sædvanligt (36 og 35 %). Den hyppigste Sygdom har som altid Blegspoten været, der særligt i 4de Klasse har været ualmindelig hyppig. Ogsaa Brystkatarrherne have været hyppigere end sædvanligt, hvilket maaske for en Del kan staa i Forbindelse med Vinterens Influenzaepidemi, uagtet egentlige Influenzatilfælde ikke ere medregnede.

For Drengenes Vedkommende har Sygeligheden været størst i 2den (42 %) og 3die (23 %) Klasse. Kertelsyge og Blodmangel have her været de fremherskende Sygdomme.

Omstaaende Tabel¹⁾ giver iøvrigt en detaljeret Fortegnelse over de syge Børn og de Sygdomme, hvoraf de have lidt.

J. Lehmann.

Af den til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet i Juni 1892 afgivne Beretning om Vajsenhusets aarlige Virksomhed hidsættes følgende:

Konfirmationsudstyr er i Aarets Løb blevet udredet til 14 Vajser, og et mindre til 29 Skolebørn, alt til et Beløb af 2,969 Kr. 50 Øre.

Efter Konfirmationen ere 21 Vajser (8 Dreng og 13 Piger) blevne understøttede med 1,497 Kr. 18 Øre, og 13 faderløse (3 Dreng og 10 Piger) med 839 Kr.

De 14,400 Kr., som Vajsenhuset aarlig udreder af sine Midler til de 6 Stifter uden for Sjælland, ere ifølge Indberetning fra Stifterne anvendte saaledes:

Aalborg Stift har modtaget 2,380 Kr., understøttet 42 Børn (7 i Købstad, 35 paa Land), opsparet » Kr. 30 Øre.,

Aarhus Stift har modtaget 3,120 Kr., understøttet 82 Børn (19 i Købstad, 63 paa Land), opsparet 14,905 Kr. 88 Ø.,

Viborg Stift har modtaget 1,780 Kr., understøttet 20 Børn (4 i Købstad, 16 paa Land), opsparet 11,041 Kr. 69 Ø.,

Ribe Stift har modtaget 2,690 Kr., understøttet 36 Børn (8 i Købstad, 28 paa Land), opsparet 1,805 Kr. 21 Ø.,

Fyns Stift har modtaget 2,820 Kr., understøttet 26 Børn (18 i Købstad, 8 paa Land), opsparet 1,800 Kr. 68 Ø.,

¹⁾ Udelades her.

Lolland-Falsters Stift har modtaget 1,610 Kr., understøttet 18 Børn (2 i Købstad, 16 paa Land), opsparet 9,906 Kr. 76 Ø.

I alt modtaget 14,400 Kr., understøttet 224 Børn (58 i Købstad, 166 paa Land), opsparet 39,460 Kr. 52 Ø.

Disse Understøttelsesportioner fordeles ifølge kgl. Resolution af 1. Juli 1872 til Stifterne efter Folketallet, men efterhaanden som Vajsenhusstiftelsen udvider sin Virksomhed, skal Udvidelsen samtidig følges ad for det kjøbenhavnske Vajsenhuses og for Stifternes Vedkommende, saaledes at der for hver ny Vajseplads i Kjøbenhavn kommer en ny Understøttelsesportion for Stifterne, først til det lavest doterede Stift og dernæst til de højere doterede, Rækken opad.

Ifølge samme Resolution bestemtes endvidere, at Uddelingen og Understøttelserne overlades til Stiftsøvrighederne, dog at disse ikke behøve straks at uddele det hele Beløb, der bliver dem tilsendt fra Vajsenhusbestyrelsen i Kjøbenhavn, men maa være berettigede til efter bedste Skønnende at opspare en Del deraf til Opsamling af et Fond til Grundlæggelse af mindre Vajsenhusstiftelser i Stiftsstæderne.

Fra Vajsenhusets første Virksomhed 1727 til 31. Marts 1892 er der udgaaet 2,611 Vajser og fra Skolens Ordning (1824) 1,448 Skolebørn.

Undervisningen er i det forløbne Skoleaar meddelt i de forskellige Klasser efter følgende Plan:

1ste Drengeklasse.

Dansk. Oplæsning efter Julie Heins Hanebog samt Julie Heins Læsebog 1ste Del: Digte lærte udenad efter disse Bøger samt efter Albrechtsens Rim og Digte. Diktatstil. 12 Timer.

Regning. Tabel og Tavleregning i Addition, Substraktion, Multiplikation og Division i ubenævnte Tal. 5 Timer.

Geografi. Europas Lande og Have. Danmark udførligere efter mundtlig Gennemgang. Hyppig Forevisning af geografiske Anskuelsesbilleder. 2 Timer.

Skrivning 6 Timer.

Religion. Fortællinger af det gamle og nye Testamente, hvilke sidste samle sig om Festerne. Salmer. 2 Timer.

Gymnastik 2 Timer.

Sang 1 Time.

2den Drengeklasse.

Dansk. Oplæsning af Julie Heins Læsebog, 3dje Del. Digte lærte udenad efter den og Albrechtsens Rim og Digte, 2 ugentlige Diktatstile. 8 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie: det gl. Testament til Rigets Deling. Fortællinger fra det nye Testamente, samlende sig om Festerne. Fadervor, de 10 Bud, de 3 Trosartikler. 2 Timer.

Historie. Mundtlig gennemgaaet fra Oldtiden til Valdemar Sejers Død. 2 Timer.

Geografi. Efter Bohr og Hassagers Geografi med Atlas, til Frankrig. 2 Timer.

Regning. Tavleregning i Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division i ubenævnte Tal og Addition og Subtraktion i benævnte Tal. Hovedregning. 4 Timer.

Skrivning. 6 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 1ste Afd. fra Stk. 1—30. 2 Timer.

3die Drengeklasse.

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 2den Del, er brugt til Oplæsning og Indøvelse af Sproglærens Begyndelsesgrunde. Digte lærte udenad. Diktat 2 Gange ugentlig. 6 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie fra Rigets Deling til Jesu Fjender. Af Balslevs Lærebog Indledningen og de 10 Bud. Stykker af det nye Testamente ere lærte udenad. Palæstinas Geografi. Salmer. 3 Timer.

Historie. V. A. Blochs Nordens Historie, fra Oldtiden til Kr. den 1ste. 3 Timer.

Geografi. Efter Bohr og Hassagers Geografi med Atlas, fra Holland til Amerika. 2 Timer.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 1ste Afdeling. Side 1—44. 2 Timer.

Regning. De 4 Regningsarter i benævnte Tal. Addition og Subtraktion af Brøk. Hovedregning. 3 Timer.

Naturhistorie. Lützens Nr. 3, Side 1—77. 2 Timer.

Tegning. Fællestegning. 3 Timer.

- Skrivning. 4 Timer.
 Haandgerning. 2 Timer.
 Gymnastik. 2 Timer.
 Sang. 2 Timer.
 Tysk. Listov. Elementarbog. 20 Stykker. 2
 Timer.

4de Drengeklasse.

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 4de Del, er brugt til Oplæsning og Analyse. Digte lærte udenad. 1 Stil ugentlig. Diktat og Genfortælling. 4 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie. De 2 første Trosartikler efter Balslevs Lærebog. Bjærgprædikenen efter Matthæus Ev., 1. Cor. 13. Kap. o. a., Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. V. A. Blochs Lærebog i Nordens Historie, fra 1448. 3 Timer.

Geografi. Erslevs Lærebog Nr. 3, til Frankrig. 2 Timer.

Engelsk. Listov Ledetraad, 2den Afdeling til Stk. 60. 2 Timer.

Tysk. Kapers og Simonsens Læsebog, Side 1—20. Kapers tyske Formlære med Undtagelse af 2den Konjugation. 2 Timer.

Geometri. 200 Opgaver af Spencers Geometri. 1 Time.

Arithmetik. Jessens Arithmetik. I, Side 1—27. 1 Time.

Regning. Brøkberegning med ubenævnte og benævnte Tab. Decimalbrøk. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Naturhistorie. Lützens Nr. 3, Side 77—115. Grønlunds Botanik, S. 1—40. 2 Timer.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 3 Timer.

Skrivning. 2 Timer.
 Haandgerning. 4 Timer.
 Gymnastik. 2 Timer.
 Sang. 2 Timer.

5te Drengeklasse.

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 5te Del, er brugt til Oplæsning og Analyse. Digte lærte udenad. Stile af fortællende og beskrivende Indhold. 4 Timer.

Religion. Stykker af det nye Testament ere gennemgaaede og lærte udenad. Repition af Balslevs Bibelhistorie. 3dje Trosartikel, Fadervor, Daaben og Nadveren efter Balslevs Lærebog. Salmer. 3 Timer.

Historie. Den nyere Tids Historie efter Kofods „Historiens vigtigste Begivenheder“ samt Blochs Nordens Historie til Reformationen. 3 Timer.

Geografi. Erslevs Geografi Nr. 3, fra Østerrig. 2 Timer.

Engelsk. Listovs Ledetraad. 2den Afdeling. Analyse. Stil. 2 Timer.

Tysk. Kapers og Simonsens Læsebog, Side 44—96. Sproglære efter Kapers Formlære. 2 Timer.

Geometri. 400 Opgaver efter Spencers Geometri. 1 Time.

Arithmetik. Jessens Arithmetik. 1 Time.

Regning. Behandling af Brøk, Reguladetri med Brøk, omvendt og sammensat Reguladetri. Hovedregning. 3 Timer.

Naturlære. T. H. Lunds Naturlære. 2 Timer.

Naturhistorie. Grønlunds Botanik fra Side 40. Lützens Nr. 3, fra Side 115. 2 Timer.

Tegning. Konturer efter Traadlegemer og Klodser. 4 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Haandgerning. 2 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

1ste Pigeklasse.

Dansk. Oplæsning og Stavning efter Julie Heins Læsebog, 1ste og 2den Del, samt Digte lærte udenad efter Albrechtsens Rim og Digte og efter Læsebogen. 10 Timer.

Regning. 3 Timer.

Skrivning. 4 Timer.

Bibelhistorie. Fortællinger fra det gamle og det nye Testamente, hvilke sidste samle sig om Festerne. Forklaring af Fadervor og de 10 Bud. Salmer. 2 Timer.

Geografi. Europas Lande og Have, Danmark udførligere efter mundtlig Gennemgang. 2 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 1 Time.

Haandarbejde. 6 Timer.

2den Pigeklasse.

Dansk. Oplæsning og Genfortælling efter Julie Heins Læsebog. Digte lærte udenad efter den og Albrechtsens Rim og Digte. Diktat. Lidt Sproglære. 6 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie: det gamle Testamente til Juda Rige. Fortællinger fra det nye Testamente, samlende sig om Festerne. Fadervor, de 10 Bud, de 3 Trosartiler. Salmer. 2 Timer.

Historie. Mundtlig gennemgaaet fra Oldtiden til Knud den Stores Død. 1 Time.

Geografi. Bohr og Hassagers Geografi med Atlas, til Side 12. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: de 4 Regningsarter i

ubenævnte Tal efter den lille Tabel. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Skrivning. 3 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Sang. 2 Timer.

3dje Pigeklasse.

Dansk. Agerskov, Nørregaard og Strøms danske Læsebog, 2den Afdeling, er brugt til Oplæsning og Indøvelse af Sproglærens Begyndelsesgrunde. Diktat. Digte lærte udenad efter Læsebogen og efter Albrechtsens Rim og Digte, 3. Hæfte. 5 Timer.

Religion. Efter Balslevs Lærebog Indledningen og de 10 Bud. Balslevs Bibelhistorie fra Kong David og til Jesu Fjender. Stykker af det nye Testamente læste udenad. Salmer, Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. V. A. Blochs Nordens Historie. Fra Oldtiden til Kristian den 1ste. 3 Timer.

Geografi. Asien, Afrika, Amerika og Australien efter Bohr og Hassagers Geografi med Atlas. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: De 4 Regningsarter i benævnte Tal. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Skrivning. 3 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Sang. 2 Timer.

Tegning. 1 Time.

Naturhistorie. Berggreens Naturhist., Side 15—38. 1 Time.

Tysk. Listov Elementarbog. 20 første Stykker. 2 Timer.

4de Pigeklasse.

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms Læsebog, 3dje Del, er brugt til Oplæsning, Genfor-

tælling, Stavning og Analyse. Digte lærte udenad. Diktat, samt Gengivelse af forelæste Fortællinger. 4 Timer.

Religion. Det nye Testaments Historie efter Balslevs Bibelhistorie, Loven efter Balslevs Lærebog. Salmer. Bjærgprædikenen efter Matth. Ev. og 1. Cor. 13. Kap., lært udenad. Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. V. A. Blochs Lærebog i Nordens Historie. Fra Kr. d. 1ste til Kr. d. 9de. 3 Timer.

Geografi. Fra Asien til de enkelte Lande i Amerika efter Erslevs Nr. 3. 3 Timer.

Regning. Division med hele, benævnte Tal, Reguladetri med hele Tal. Indledning til Brøk og Brøks Addition. 3 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Tegning. Frihaandstegning. 2 Timer.

Naturhistorie. Berggrens Naturhistorie. Pattedyr og Fugle. 2 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Sang. 2 Timer.

Tysk. Kapers og Simonsens tyske Læsebog. Side 1—23. Kapers tyske Formlære, Side 1—21. 2 Timer.

5te Pigeklasse.

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms Læsebog, 6te Del, er brugt til Oplæsning og Analyse. Digte lærte udenad. Stile af fortællende og beskrivende Indhold. 4 Timer.

Religion. Stykker af det nye Testamente ere gennemgaaede og lærte udenad. 3dje Trosartikel, Fadervor, Daaben og Nadvaren efter Balslevs Lærebog, hele Balslevs Bibelhistorie repeteret. Salmer. 3 Timer.

Historie. V. A. Blochs Lærebog i Nordens Historie fra Reformationens Indførelse. Kofods „Historiens vigtigste Begivenheder“. 3 Timer.

Geografi. Erslevs Geografi Nr. 3, fra Frankrig. 2 Timer.

Tysk. Kapers og Simonsens tyske Læsebog fra Side 45—88. Hele Kapers tyske Formlære. 2 Timer.

Regning. Decimalregning. Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division, samt blandede Opgaver i Brøk. Reguladetri (lige fremt og omvendt Forhold). Hovedregning efter Femmers Regnebog, 2den Del. 2 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Tegning. Frihaandstegning. 2 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Sang. 2 Timer.

Naturlære. Udvalgte Stykker. 1 Time.

Naturhistorie. Hovedformerne i Dyreriget og Planteriget. 2 Timer.

Tegneundervisningen ledes efter Hr. Tegneinspektør C. Andersens Methode.

Sangundervisningen ledes efter det ministerielle Sangregulativ af 21. Januar 1889.

Skolens Lærerpersonale.

A. Krarup, Lærerinde paa Syskolen (1860), 18 Timer.

M. Holm, Lærerinde paa Skrædderskolen, (1866), 9 Timer.

Fru Bagger, Lærerinde, (1870), underviser 2den Drengeklasse i Regning og Religion, og 3dje Drengeklasse i Dansk, 12 Timer.

Viceinspektør H. Larsen, Cand. theol. (1871) underviser 2den Pigeeklasse i Geografi, 4de Pigeeklasse i Dansk og Historie, 5te Pigeeklasse, 4de Drengeklasse og 5te Drengeklasse i Dansk, Historie og Geografi, 36 Timer. Skolebibliotekar.

E. Ditlevsen, Lærerinde paa Syskolen, (1877), 24 Timer.

E. Tornøe, Cand. phil., (1880), underviser 1ste, 2den og 3dje Drengeklasse, 3dje og 4de Pigeeklasse i Geografi, 1ste Drengeklasse i Regning, 1ste og 2den Drengeklasse i Dansk, 36 Timer.

Frydensberg, Lærer, (1880), underviser 3dje, 4de og 5te Drengeklasse i Regning og Naturhistorie, 4de og 5te Drengeklasse i Skrivning, Arithmetik og Geometri, 4de og 5te Pigeeklasse i Naturhistorie, 5te Pigeeklasse i Skrivning, samt den øverste Dreng- og Pigeeklasse i Naturlære. 36 Timer.

Andersen, Bogbindermester, (1881), underviser Dreng i Bogbinderi. 8 Timer.

A. Hansen, Lærerinde, (1883) underviser 1ste Pigeeklasse i Dansk, Skrivning, Regning og Geografi,

samt 1ste, 2den og 3dje Pige Klasse i Gymnastik. 30 Timer.

L. Borch, Arkitekt, (1883) underviser Drengeskolen i Tegning. 9 Timer.

M. Petersen, Lærerinde, (1886) underviser 2den Pige Klasse i Historie, 3dje Pige Klasse i Historie, Naturhistorie og Dansk, 4de Pige Klasse i Skrivning og Regning, 5te Pige Klasse i Regning, 2den Dreng Klasse i Historie og Engelsk, samt 3dje Dreng Klasse i Historie Skrivning og Engelsk. 30 Timer.

S. Bruun, Lærerinde, (1890) underviser 3dje, 4de og 5te Pige Klasse i Tegning, 1ste Dreng Klasse og 2den og 3dje Pige Klasse i Skrivning, 2den Pige Klasse i Dansk og 2den og 3dje Pige Klasse i Regning. 29 Timer.

P. Moberg, Lærerinde, (1890) underviser 4de og 5te Pige Klasse i Gymnastik og 4de Pige Klasse tillige i Dans. 4 Timer.

C. Larsen, (1890) underviser Drengene i Snedker- og Drejerhaandværket. 8 Timer.

Stabssergent Waldorff, (Dbmd. og R. af St. A.) (1890) underviser Drengeskolen i Gymnastik og Svømning, 12 Timer, samt leder Danseundervisningen om Vinteren.

Musiker Bentzen, (1890) underviser Drengene i Violoncel og Bratsch. 6 Timer.

J. Sommer, stud. theol. (1891) underviser 5te, 4de og 3dje Dreng Klasse i Tysk, 3dje, 4de og 5te Pige Klasse i Tysk, 1ste og 2den Pige Klasse og 1ste Dreng Klasse i Religion. 18 Timer.

Musiker E. Prehn, (1892) leder Sangundervisningen i Skolen, 9 Timer og underviser Drengene i Violinspil. 6 Timer.

Ch. Gandrup, cand. theol., (1889) underviser de 3 øverste Dreng- og Pige Klasser i Religion. 18 Timer.

Eksaminationsskema.

Onsdag den 22de Marts.

Kl. 8—10.	{	5 Dkl. Engelsk	Hr. Frydensberg.
		4 — Dansk	Hr. H. Larsen.
		3 — Religion	Hr. Gandrup.
		5 Pkl. Tysk	Hr. Sommer.
		3 — Dansk	Frk. Petersen.
Kl. 11—1.	{	5 Dkl. Religion	Hr. Gandrup.
		4 — Historie	Hr. H. Larsen.
		3 — Regning	Hr. Frydensberg.
		2 — Historie	Frk. Petersen.
		4 Pkl. Tysk	Hr. Sommer.
		3 — Geografi	Hr. Tornøe.
		2 — Dansk	Frk. Bruun.
1 — Dansk	Frk. A. Hansen.		
Kl. 2—4.	{	5 Dkl. Geometri	Hr. Frydensberg.

Torsdag den 23de Marts.

Kl. 8—10.	{	4 Dkl. Geometri	Hr. Frydensberg.
		2 — Regning	Fru Bagger.
		5 Pkl. Regning	Frk. Petersen.
		4 — Dansk	Hr. H. Larsen (i 3 Pkl.).
		3 — Religion	Hr. Gandrup (i 4 Pkl.).

Kl. 11—1.	{	5 Dkl. Historie	Hr. H. Larsen.
		4 — Engelsk	Hr. Frydensberg.
		2 — Religion	Fru Bagger.
		1 — Geografi	Hr. Tornøe.
		4 Pkl. Religion	Hr. Gandrup.
		3 — Historie	Frk. Petersen.
		2 — Religion	Hr. Sommer.
Kl. 2—4.	{	1 — Geografi	Frk. A. Hansen.
		1 Dkl. Dansk	Hr. Tornøe.
		5 Pkl. Naturlære	Hr. Frydensberg.

Fredag den 24de Marts.

Kl. 8—10.	{	5 Dkl. Tysk	Hr. Sommer.
		4 — Religion	Hr. Gandrup.
		3 — Historie	Frk. Petersen.
		5 Pkl. Historie	Hr. H. Larsen.
Kl. 11—1.	{	4 Dkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 2 Kl.).
		3 — Dansk	Fru Bagger.
		1 — Religion	Hr. Sommer.
		5 Pkl. Religion	Hr. Gandrup.
		3 — Regning	Frk. Bruun.
Kl. 2—4.	{	2 — Historie	Frk. Petersen.
		5 Dkl. Regning	Hr. Frydensberg.
		3 — Tysk	Hr. Sommer.
		1 — Regning	Hr. Tornøe.

Lørdag den 25de Marts.

Kl. 8—10.	{	5 Dkl. Dansk	Hr. H. Larsen.
		4 — Arithmetik	Hr. Frydensberg.
		2 — Dansk	Hr. Tornøe.

Kl. 11—1.	{	5 Dkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 2 Dkl.).
		3 — Naturhistorie	Hr. Frydensberg.
		4 Pkl. Geografi	Hr. Tornøe (i 3 Pkl.).
		3 — Naturhistorie	Frk. Petersen (i 4 Pkl.).
		2 — Regning	Frk. Bruun.
		1 — Regning	Frk. A. Hansen.

Kl. 2—4.	{	5 Dkl. Naturhistorie	Hr. Frydensberg.
		3 — Engelsk	Frk. Petersen.
		4 Pkl. Historie	Hr. H. Larsen.

Mandag den 27de Marts.

Kl. 8—10.	{	4 Dkl. Regning	Hr. Frydensberg.
		2 — Geografi	Hr. Tornøe.
		5 Pkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 3 Pkl.).
		1 — Religion	Hr. Sommer.

Kl. 11—1.	{	5 Dkl. Naturlære	Hr. Frydensberg.
		4 — Tysk	Hr. Sommer.
		3 — Geografi	Hr. Tornøe (i 2 Dkl.).
		5 Pkl. Dansk	Hr. H. Larsen.
		4 — Regning	Frk. Petersen.

Kl. 2—4.	{	4 Dkl. Naturhistorie	Hr. Frydensberg.
		2 — Engelsk	Frk. Petersen.
		3 Pkl. Tysk	Hr. Sommer (i 4 Pkl.).
		2 — Geografi	Hr. H. Larsen (i 3 Pkl.).

Tirsdag den 28de Marts.

Kl. 8—10.	{	5 Pkl. Naturhistorie	Hr. Frydensberg.
Kl. 11—1.	{	5 Dkl. Arithmetik	Hr. Frydensberg.
Kl. 9—10.	{	3, 4 og 5 Dkl. Gymnastik	Hr. Stabssergent Waldorff.
Kl. 11—12.	{	3, 4 og 5 Pkl. Gymnastik	Frk. Moberg
Kl. 1—2.	{	Musikskolen	Hr. Musiker Bentzen og Hr. Musiker Prehn.
Kl. 2—3.	{	Sang	Hr. Musiker Prehn.

Pigernes Haandarbejder ere fremlagte de 5 første Dage fra Kl. 10—3 paa Festsalen, Drengenes i Bogbindersalen. Børnenes Skrive- og Stilebøger samt Tegninger ere fremlagte i Syskolens Lokale.

De, der ønske at ansøge om Børns Optagelse i det kgl. Vajsenhus, kunne afhente Skemaer til Udfyldning paa Inspektionens Kontor i Kontortiden 8—10 Form.

Det kgl. Vajsenhus i Marts 1893.

Ch. Gandrup.

Ved Musikprøven den 28de Marts Kl. 1 paa Festsalen spilles følgende:

1. J. P. E. Hartmann: Dansk Nationalsang.
2. O. Lindblad: Naturen og hjertet.
3. * * * O sanctissima.
4. Kunze: Paa Vagt. Cello-solo med Accomp. af Strygere.
5. M. Leë: Smaa Duetter for 4 Cello'er.
6. Ch. Gounod: Meditation. Violinsolo med Flygelaccompanement.
7. A. Neidhart: Quinmans lof. Cello- og Violinsolo med Accomp. af Strygere.
8. Pacius: Bjerneborgermarsch.

Ved Sangprøven den 28de Marts Kl. 2 paa Festsalen synges følgende:

1. Stor er du Gud.
2. N. W. Gade: Holger Danskes Hilsen, 3 st.
3. H. Rung: Gurre, 3 st.
4. O. Malling: Limfjordssang, 4 st.
5. E. C. Weyse: Hyrden græsser sine Faar. Solo med Kor.
6. C. Barnekow: Jeg ved en dejlig Have, 3 st.
7. Svensk Folkevisen. Lille Kor, 3 st.
8. P. Hejse: Jylland.
9. Dejlign er Jorden.